

Verus crassus!*

EDUCATIEPROJECT BIEDT LEERLINGEN INZICHT IN ROMEINSE ROOTS

Hoe Romeins ben jij? Of: Wie Römisch bist du? Dat is de vraag die centraal staat in een nieuw educatief project van de drie musea die in de grensregio Nijmegen/Xanten samenwerken aan de beleving van het Romeinse verleden. Leerlingen van 10 tot 14 jaar maken aan de hand van deze vraag kennis met de Romein 'in zichzelf' en hun omgeving. Het materiaal is tweetalig Nederlands-Duits.

Julia en Marcus stellen zich voor.

Marcel Jansen ontwikkelde het project 'Hoe Romeins ben jij?' tijdens zijn werk als senior projectleider bij SOM-onderwijs te Nijmegen. Odette Straten werkt als educator bij Museum Het Valkhof in Nijmegen. Ursula Grote is projectleider bij het Landesverein Rheinland (LVR), waar Archeologisch Park Xanten onder valt.

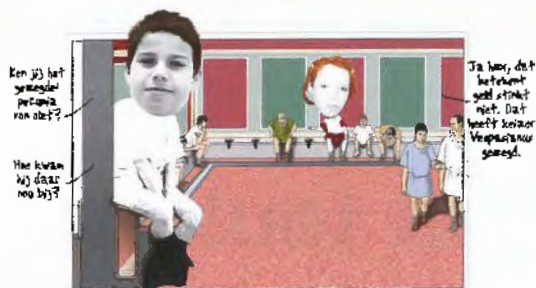
* Echt vet!

De drie grote musea in de grensregio Nijmegen/Xanten hebben de handen ineengeslagen en een gezamenlijk educatieproject ontwikkeld dat online beschikbaar is. Deze musea zijn voor veel geschiedenisdocenten heel bekend terrein: Museum Het Valkhof in Nijmegen, Archeologisch Park Xanten en Museumpark Orientalis. Hoe Romeins ben jij als je voor de spiegel staat? Of als je met je vrienden speelt? Hoe Romeins is jouw huis? Schuilt in jou een Romeinse redenaar? Aan de hand van dergelijke vragen legt dit project een direct verband tussen de leefwereld van de leerling en het Romeinse verleden van Nederland en Duitsland. Op drie niveaus en aan de hand van negen thema's (zie kader) kunnen de leerlingen op zoek gaan naar sporen van de Romeinse cultuur in henzelf, hun omgeving en hun klasgenoten. Doel van het project is om op een verrassende en vaak ook humorvolle manier het verre Romeinse verleden tot leven te wekken. De drie niveaus hebben ieder hun eigen (te downloaden) leerwerk-schrift, dat beschikbaar is in het Nederlands en in het Duits. Zo kan het project ook dienen voor een bijzondere vorm van vakoverstijgend leren!

Marcus en Julia

Twee jongeren die zichzelf zouden kunnen zijn, Marcus en Julia, stellen zich voor. Zij nemen de leerlingen mee

Hoe Romeins ben jij op de wc?

1 Ook de Romeinen moesten natuurlijk elke dag boodschappen doen. Grote boodschappen, en kleine. En dus boden ze hier niet: naar de winkel gaan. Boodschappen doen deden ze dan graag met veel gezin. Hiernaast zie je de openbare toiletten van de Grote Theaters in Xanten. Tot veel 70 personen konden hier tegelijk... zitten. De Romeinen vonden dat gezellig, want zo kon je

veel kletschappen doorgeven. Daarnaast stonden overal in de stad kluizen op de stoep, of hingen vast aan de wand. Hierin werd urine verzameld. De leerlingen konden dat goed gebruiken. Keizer Vespasianus was een handige zakenman en kwam op het idee om de urine te gebruiken voor de productie van goud. Daarom verdende hij geld als andere.

? Wat heeft keizer Vespasianus bedoeld met de uitdrukking 'pecunia non olet' (geld stinkt niet)?

Ben jij Romeins op de wc?

- 1 JA, ik vind het heel een idee om meer gezelligheid op... een... door te trekken.
- 2 NEE! Als praktijken op een pleid? Van mijn voorkeuren blijven ze af!

Het Romeinse leven wordt op humorvolle manier tot leven gewekt.

op reis. De leerlingen beginnen met een korte quiz. Zo ontdekken ze al een beetje hoe Romeins zij zijn. Dan is er de optie een kort historisch overzicht te bekijken over het ontstaan van de steden Nijmegen en Xanten. Vervolgens worden er op drie verschillende niveaus en bij negen thema's opdrachten aangeboden waarin de vraag 'Hoe Romeins ben jij?' vanuit allerlei invalshoeken aan de orde komt (zie kader). Door deze vorm maken de leerlingen direct kennis met voorwerpen en begrippen uit het Romeinse verleden en betrekken die op zichzelf en hun omgeving.

Museumbezoek

Daarna is een museumbezoek gepland. De nog papieren informatie gaat leven door de confrontatie met echte Romeinse voorwerpen (in Museum Het Valkhof), het rondwalen in een deels herbouwde Romeinse stad (Xanten) of de verbeelding van actuele onderwerpen die ook in het oude Rome speelden, zoals vrijheid van godsdienst en de rol van mannen en vrouwen (Museumpark Orientalis). De themaopdrachten zijn geordend in een leerlijn: van concreet naar abstract, van voorwerp naar denkbeeld en van dichtbij huis naar verder weg, van primair onderwijs naar gymnasium (zie kader).

Voor de afronding en verwerking zijn twee werkvormen ontwikkeld. Voor de leerlingen van de bovenbouw van het primair onderwijs en de onderbouw vmbo/havo is er

een posterpresentatie met beeldmateriaal van de drie musea en/of eigen foto's van de leerlingen. Dit wordt afgesloten met een uitwisselingsopdracht die duidelijk maakt hoe Romeins de klas is en laat tegelijk zien hoe goed de leerlingen elkaar kennen. Gymnasiumklassen (de tweede en derde klas) sluiten het project af met een betoogopdracht in de vorm van een klassenwedstrijd.

Flexibele opzet

De ordening van de thema's, de uitwerking in opdrachten en de afsluitende verwerkingsvormen zijn voorstellen van de ontwikkelaars. Doordat het project losbladig is, is het heel eenvoudig om materiaal van het ene leerwerkschrift in een ander te voegen. Ook de themapagina's kunnen naar wens van de docenten samengesteld worden, zonder dat de samenhang van het project verloren gaat. Het is zelfs mogelijk om in een Nederlands project een Duitstalig onderdeel te verwerken, en andersom!

Online beschikbaar

Op de projectwebsite www.hoeromeinsbenjij.nl vinden docenten alle informatie over het project: gegevens van de musea, de docentenhandleidingen en natuurlijk de leerwerkschriften in drie niveaus en twee talen. Dit alles is kosteloos beschikbaar. Voor een bezoek met rondleiding kunnen docenten via de gebruikelijke kanalen boekingen doen bij de afzonderlijke musea.

WEBSITES

www.hoeromeinsbenjij.nl
www.wieromeischbistdu.de

websites van de samenwerkende musea:
www.museumhetvalkhof.nl
www.apx.de (ook in het Nederlands beschikbaar)
www.museumparkorientalis.nl

niveau	leeftijd (ongeveer)	thema's	museum
bovenbouw primair onderwijs	10-11	eten en drinken het soldatenleven uiterlijk en verzorging	Museum Het Valkhof Nijmegen
onderbouw vmbo/havo	12-13	thermen vrije tijd en spelen handel en ambacht	LVR Archeologisch Park Xanten
onderbouw havo/vwo/gymnasium	13-14	huis en haard goden en religie onderwijs en retoriek	Museumpark Orientalis Heilig Landstichting (bij Nijmegen)